Dosarul: nr.2r-2491/24(2-24080270-02-2r-05092024)
Instanța de fond: Judecătoria Strășeni (sediul Central), judecător - D. Croitor

D E C I Z I E

28 noiembrie 2024 municipiul Chişinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău

Avînd în componenţă:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Ruxanda Pulbere
Judecătorii: Andrei Cașcaval și Dorin Dulghieru

examinând în ordine de recurs, fără participarea părților, recursul declarat de SC ”*****” SRL împotriva încheierii Judecătoriei Strășeni (sediul Central) din 07 august 2024, emisă în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de SC ”*****” SRL împotriva lui ***** cu privire la încasarea prejudiciului material și a cheltuielilor de judecată, -

C O N S T A T Ă:

Poziția instanței de fond:

1. La data de 19.07.2024, SC ”*****” SRL s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui ***** cu privire la încasarea prejudiciului material și a cheltuielilor de judecată.
2. Concomitent cu depunerea acțiunii, SC ”*****” SRL a solicitat aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii prin aplicarea sechestrului pe bunurile mobile, imobile și mijloacele bănești, ce aparțin cu drept de proprietate pârâtului ***** în limita valorii acțiunii.
3. Prin încheierea Judecătoriei Strășeni (sediul Central) din 07 august 2024, cererea de aplicare a măsurilor de asigurare a acțiunii a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.
4. La data de 23.08.2024, SC ”*****” SRL a contestat cu recurs încheierea Judecătoriei Strășeni (sediul Central) din 07 august 2024, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a încheierii contestate și soluționarea prin decizie a problemei respective cu admiterea cererii de aplicare a măsurilor de asigurare a acțiunii.

Argumentele părților:

5. În motivarea cererii de recurs, SC ”*****” SRL a invocat că, nu este de acord cu încheierea instanței de fond, pe care o consideră neîntemeiată și pasibilă casării.
6. Notează că, instanța de fond, la emiterea încheierii contestate nu a ținut cont de circumstanțele care dau dovadă că, lipsa măsurilor de asigurare ar face imposibilă executarea unei eventuale hotărâri judecătorești de admitere a acțiunii.
7. Mai subliniază că, pârâtul *****, ex-salariatul ”*****” SRL, a fost concediat anume pentru lipsa de bunuri care se aflau în gestiunea sa: combustibil, piese auto, lubrefianți.
8. Prin ordinul nr.25-c din 02 februarie 2024, salariatului Serghei Bîtca s-a aplicat sancțiunea disciplinară sub formă de concediere, în baza art.86 alin.(1) lit.d), h), k), r), p) Codul Muncii, totodată, a fost obligat să dea darea de seamă pe combustibilul folosit și materialele care au fost transmise acestuia în gestiune și/sau răspundere materială chiar și după încetarea raporturilor de muncă.
9. Din luna iunie 2023, când s-au depistat lipsuri, și până la ziua de astăzi, pîrîtul ***** nu a prezentat SRL ”*****” documente confirmative despre utilizarea bunurilor în scopuri de serviciu.
10. Indică că, din luna iulie 2023 pînă în ianuarie 2024 ***** se afla în concediul medical, însă la revenirea la serviciu, la solicitările repetate de a prezenta darea de seamă pentru lipsuri de bunuri, nu reacționa.
11. Totodată, concedierea sa din cadrul SRL ”*****” pârâtul ***** nu a contestat.
12. Menționează că, cu toate că legislația nu prevede procedura prealabilă la acțiunile privind încasarea prejudiciului de la salariat, la 17 mai 2024 angajatorul ”*****” a expediat în adresa pârâtului ***** notificarea nr.274, prin care repetat a cerut soluționarea problemei de lipsuri de bunuri, iar ***** a ignorat scrisoarea și nu s-a prezentat la oficiul poștal pentru a primi notificarea.
13. Prin urmare, indică că se constată rea-credință a pârâtului *****, care refuză calea amiabilă pentru soluționarea litigiului apărut. Circumstanțele menționate pot fi apreciate ca eschivarea nemotivată de la obligațiunea angajatului de a utiliza bunurile angajatorului în scopurile de serviciu, a da darea de seamă și, în caz de lipsuri neîntemeiate a compensa prejudiciul cauzat.
14. Consideră recurentul că, neluarea măsurilor de asigurare a acțiunii va face imposibilă executarea hotărârii judecătorești adoptată pe cauza dată.

Verificarea termenului de declarare a recursului:

15. În conformitate cu prevederile art.425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.
16. La caz, Colegiul civil a stabilit că, încheierea Judecătoriei Strășeni (sediul Central) din 07 august 2024, a fost contestată cu recurs la data de 23.08.2024, iar astfel, în lipsa altor mențiuni privind data comunicării recurentului SC ”*****”

SRL a actului judecătoresc contestat în speță, Colegiul civil constată că, recursul este depus în interiorul termenului legal.

Aprecierea instanței de recurs.

17. Analizând argumentele invocate în cererea de recurs în raport cu materialele cauzei, Colegiul civil al Curţii de Apel Chișinău consideră recursul ca fiind întemeiat şi pasibil de a fi admis în sensul declarat, reieșind din următoarele considerente.

18. În acord cu prevederile art.424 alin.(1) Cod de procedură civilă, curțile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii.

19. În conformitate cu prevederile art.426 alin.(3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității şi fără participarea părților.

20. Potrivit art.427 lit.c) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept c) să admită recursul şi să caseze integral sau parțial încheierea, soluționând prin decizie problema respectivă.

21. În conformitate cu prevederile art.1 CPC, legislația procedurală civilă a Republicii Moldova reglementează raporturile sociale referitoare la raporturile procesuale civile ce apar la înfăptuirea justiției de către instanțele judecătorești de drept comun în cadrul judecării cauzelor în acțiuni civile, precum şi a altor cauze, date în competența lor de prezentul cod şi de alte legi.

22. În conformitate cu prevederile art.5 alin.(1) CPC, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile şi interesele legitime.

23. Conform art.10 alin.(1) Cod civil, persoanele fizice şi juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să își exercite drepturile şi să își execute obligațiile cu bună-credință, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică şi cu bunele moravuri. Buna-credință se prezumă pînă la proba contrară. Potrivit alineatului (2) același articol, neexercitarea de către persoanele fizice şi juridice a drepturilor civile ce le revin nu duce la stingerea acestora, cu excepția cazurilor prevăzute de lege.

24. Din textul art.11 Cod civil se desprinde că, (1) buna-credință este un standard de conduită a unei părţi, caracterizată prin corectitudine, onestitate, deschidere şi luarea în cont a intereselor celeilalte părţi la raportul juridic. (2) În special, este contrar bunei-credințe ca o parte să acționeze în contradicție cu declarațiile pe care le-a făcut anterior sau cu comportamentul pe care l-a avut anterior în cazul în care cealaltă parte, în detrimentul său, s-a bazat în mod rezonabil pe acele declarații sau acel comportament.

25. Articolul 12 Cod civil arată că, caracterul rezonabil, prevăzut într-o dispoziție legală sau într-un act juridic, se apreciază în mod obiectiv, luînd în considerare natura şi scopul elementului supus aprecierii, circumstanțele cazului, precum şi uzanțele şi practicile pertinente.
26. Potrivit art.13 Cod civil, (1) niciun drept subiectiv nu poate fi exercitat predominant în scopul de a cauza altei persoane un prejudiciu sau a-i dăuna în alt mod (abuzul de drept). (2) În cazul abuzului de drept, instanţa de judecată, ţinînd cont de natura şi consecințele acestuia, refuză titularului în apărarea dreptului subiectiv exercitat abuziv sau, după caz, îl obligă la încetarea exercitării abuzive. (3) Dacă abuzul de drept a dus la încălcarea dreptului subiectiv al unei alte persoane, aceasta poate cere repararea prejudiciului cauzat.
27. În conformitate cu dispozițiile art.14 ale aceluiași Cod, (1) nicio persoană nu poate invoca, la întemeierea pretenției sale, fapta ilicită sau de rea-credință pe care tot ea a săvârșit-o sau la care a participat. (2) Nicio persoană nu poate obține un avantaj din comportamentul său ilicit sau de rea-credință.
28. În conformitate cu prevederile art.174 alin.(1) CPC, la cererea participanților la proces, judecătorul sau instanţa dispune în aceeași zi aplicarea sau neaplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii. Asigurarea se admite în orice fază a procesului pînă la etapa în care hotărîrea judecătorească devine definitivă, în cazul în care neaplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii ar face imposibilă executarea hotărîrii judecătorești.
29. În conformitate cu prevederile art.175 alin.(1) CPC, în vederea asigurării acțiunii, judecătorul sau instanţa este în drept: a) să pună sechestru pe bunurile sau pe sumele de bani ale pîrîtului, inclusiv pe cele care se află la alte persoane; a[1]) să noteze acțiunea, în registrele de publicitate prevăzute de lege, în raport cu drepturile pîrîtului; b) să interzică pîrîtului săvîrșirea unor anumite acte; c) să interzică altor persoane săvîrșirea unor anumite acte în privința obiectului în litigiu, inclusiv transmiterea de bunuri către pîrît sau îndeplinirea unor alte obligații față de el; d) să suspende vînzarea bunurilor sechestrate în cazul intentării unei acțiuni de ridicare a sechestrului de pe ele (radierea din actul de inventar); e) să suspende urmărirea, întemeiată pe un document executoriu, contestat de către debitor pe cale judiciară. Alineatul (2) al aceluiași articol statuează că, judecătorul sau instanţa dispune, la cererea participanților la proces, aplicarea şi a altor măsuri de asigurare a acțiunii care să corespundă scopurilor specificate la art.174. Pot fi admise concomitent mai multe măsuri de asigurare a acțiunii dacă valoarea bunurilor sechestrate nu depășește valoarea acțiunii.
30. Totodată, Colegiul reiterează și prevederile art.177 alin.(1) CPC, care reglementează expres că, cererea de asigurare a acțiunii urmează să conțină motivele şi circumstanțele pentru care se solicită asigurarea acțiunii.
31. Așadar, pornind de la normele legale care reglementează asigurarea acțiunii,

Colegiul constată că, această instituție este condiționată prioritar de justificarea scopului acestei măsuri, astfel încît instanța urmează să stabilească necesitatea aplicării măsurilor de asigurare. Această necesitate poate rezulta din pericolul de dispariție, degradare, înstrăinare sau risipire a bunului, proastă administrare a averii etc. De asemenea la aplicarea măsurilor de asigurare sau neaplicarea acestora, este necesar de verificat raționalitatea şi temeinicia cerințelor solicitantului despre aplicarea măsurilor de asigurare, probabilitatea cauzării unui prejudiciu solicitantului în cazul neaplicării măsurilor asigurătorii.
32. Drept urmare, examinând cererea de asigurare a acțiunii este important, în fiecare caz concret, să fie verificat obiectul și temeiul acțiunii principale, să fie determinată natura litigiului, verificate argumentele reclamantului referitoare la acțiunile cu rea-credință ale pîrîtului de înstrăinare a bunurilor, care ar putea pune obstacole în privința executării viitoarei hotărîri judiciare. Totodată, este necesar de stabilit asigurarea unui echilibru între interesele părților interesate, precum şi în ce măsură modalitatea de asigurare a acțiunii solicitate în corelație cu obiectul acțiunii înaintate şi dacă aceasta va asigura realizarea de facto a scopului măsurilor de asigurare.
33. În speță, raportând prevederile normelor precitate la circumstanțele speței, Colegiul conchide ca neîntemeiată concluzia primei instanțe de respingere a cererii reclamantului privind aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii.
34. La caz, Colegiul civil a stabilit că, la data de 19.07.2024, SC ”*****” SRL s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui ***** cu privire la încasarea prejudiciului material cauzat în mărime de 291617,86 lei și a cheltuielilor de judecată în mărime de 8748,54 lei.
35. Așadar, din materialele cauzei Colegiul civil a stabilit că, prin acțiunea înaintată, reclamantul SC ”*****” SRL solicită încasarea din contul lui ***** a prejudiciului material rezultat din îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiunilor de serviciu, unul din motiv care a fost pus la baza ordinului nr.25-c din 02.02.2024 cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare și concedierea salariatului *****.
36. Din înscrisurile anexate la materialele cauzei, se atestă că, reclamantul a expediat în adresa pârâtului ***** notificare nr.274 din 17.05.2024, prin care l-a informat despre intenția ”*****” SRL de a se adresa instanței de judecată pentru încasarea forțată a prejudiciului, în caz dacă nu va prezenta acte confirmative despre utilizarea bunurilor întreprinderii în scopuri de serviciu /f.d.84-88/.
37. În această formulă, Colegiul ține să scoată în evidență că, la dosar lipsesc careva informații scrise și/sau o altă dovadă a acțiunilor pârâtului în sensul soluționării litigiului pe cale amiabilă.
38. În formula constatărilor enunțate mai sus, raportând prevederile normelor legale la circumstanțele speței, ținând cont de instituția măsurilor asiguratorii într-un proces civil raportat la scopurile pentru care acesta se aplică, Colegiul conchide

ca neîntemeiată concluzia primei instanțe de respingere a cererii reclamantului privind aplicarea măsurii de asigurare a acțiunii indicată supra. Or, acțiunea are ca obiect încasarea unei sume impunătoare și, la caz Colegiul civil a notat lipsa vreo unui indiciu că, pîrîtul ar fi întreprins careva măsuri în sensul gestionării adecvate a pretențiilor formulate, or, în condițiile speței, Colegiul civil are suficiente temeiuri de a considera că, acesta și în continuare va fi în măsură să întreprindă acțiuni în sensul punerii în imposibilitate a executării unei eventuale hotărîri judecătorești la caz.

39. În asemenea condiții, cît și ținând cont de cuantumul pretențiilor formulate, Colegiul relevă existența unui pericol real că în cazul neaplicării măsurilor de asigurare a acțiunii executarea hotărârii judecătorești să devină imposibilă.

40. Or, asigurarea acțiunii este un instrument important care după natura sa contribuie la protejarea drepturilor participanților la proces și în așa sens asigură eficiența justiției, urmărind astfel scopul de a asigura executarea actului judecătoresc pronunțat, precum şi să contribuie la păstrarea situației existente între părțile în litigiu până la finisarea examinării cauzei în instanța de judecată.

41. În astfel de circumstanțe neaplicarea măsurilor de asigurare în prezenta speță va avea consecințele stabilite de art.174 alin.(1) CPC, circumstanță ce denotă necesitatea aplicării acestora, or măsurile de asigurare solicitate sunt în raport direct cu scopul măsurilor de asigurare a acțiunii instituit de Lege şi cu obiectul litigiului examinat.

42. Mai mult decât atît, Colegiul conchide că în prezenta speță se întrunesc temeiurile stabilite de art.174 CPC pentru aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii. Or, din conținutul acestei norme reiese că măsurile de asigurare prevăzute de art.175 CPC pot fi aplicate doar în cazul în care neaplicarea acestora va face imposibilă executarea hotărârii judecătorești.

43. Astfel, în conceptul cadrului normativ enunțat, măsurile de asigurarea se prezintă drept acțiuni procesuale cu caracter temporar, menite să asigure executarea unui eventual act judecătoresc de dispoziție, sau, după caz-arbitral.

44. Totodată, respectivele măsuri urmează a fi luate doar în cazul în care instanței i se aduc probe care ar demonstra faptul că neaplicarea măsurilor de asigurare ar face imposibilă executarea unui eventual act de dispoziție judecătoresc.

45. În consecință, coroborând dispozițiile acestei norme cu cele expuse la art.118 alin.(1) CPC, Colegiul conchide că partea care solicită aplicarea măsurilor de asigurare, în speță, reclamantul a probat că neaplicarea măsurilor de asigurare va face imposibilă executarea hotărîrii judecătorești.

46. Astfel, Colegiul civil reține ca fiind greșită concluzia instanței de fond precum că, reclamantul nu a probat prin probe pertinente și concludente existența circumstanțelor obiective care ar face imposibilă executarea unei eventuale hotărâri judecătorești, prin argumente justificative din care rezidă necesitatea aplicării

măsurilor de asigurare.
47. În circumstanțele enunțate, Colegiul notează că, aplicarea măsurii de asigurare a acțiunii se impune ca fiind necesară și justificată în raport cu obiectul litigiului și circumstanțele de fapt și de drept descrise din motivul că, neaplicarea măsurii de asigurare a acțiunii ar putea conduce la imposibilitatea executării unei eventuale hotărîri judecătorești, în special reieșind din poziția părții pîrîte care nu reacționează în nici un fel la solicitarea de restituire a prejudiciului în condițiile speței, circumstanțe care sunt suficient de convingătoare pentru a contura tendința părții pîrîte de a acționa pe viitor în afara limitelor de bună-credință, implicit în sensul eschivării de la o eventuală executare a hotărîrii judecătorești.
48. Colegiul reține că, potrivit jurisprudenței Curţii Europene a Drepturilor Omului, procedura de executare este interpretată prin prisma dispozițiilor art.6 par.(1) al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăților Fundamentale, dreptul la justiție garantat de această normă protejează în egală măsură şi punerea în executare a hotărârilor judecătorești (cauza Burdov c. Rusiei, din 07.05.2002, Ruianu c. României din 17.06.2003, etc.).
49. În ordinea celor enunțate, reţinând obligația instanţei de a asigura preeminența dreptului în sensul definit de Constituție şi practica internațională, dat fiind că încheierea primei instanțe este nefondată, iar argumentele recurentului sunt justificate din punct de vedere al atingerii scopului aplicării măsurilor de asigurare a acțiunii, Colegiul civil ajunge la concluzia de a admite recursul declarat, a casa integral încheierea contestată în speță și a soluționa problema în fond cu admiterea cererii de aplicare a măsurii de asigurare a acțiunii în limita valorii acțiunii.
50. În conformitate cu prevederile art.427 lit.c), art.428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ, -

D E C I D E:

Se admite recursul declarat de SC ”*****” SRL.

Se casează încheierea Judecătoriei Strășeni (sediul Central) din 07 august 2024, emisă în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de SC ”*****” SRL împotriva lui ***** cu privire la încasarea prejudiciului material și a cheltuielilor de judecată și se soluționează problema în fond prin emiterea unei noi încheieri prin care:

Se admite cererea SC ”*****” SRL cu privire la aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii.

Se aplică sechestru pe bunurile mobile și imobile și pe mijloacele bănești aflate în conturile bancare ale pârâtului *****, c/p *****, domiciliat în r-l Strășeni, s.Scoreni, str.*****, în limita valorii acțiunii în mărime de 291617 (două sute nouăzeci și unu mii șase sute șaptesprezece) lei 86 bani.

În restul pretins, cererea de asigurare a acțiunii se respinge.

Decizia este irevocabilă din data emiterii.

Președintele ședinței
Judecătorul Ruxanda Pulbere

Judecătorii: Andrei Cașcaval

Dorin Dulghieru